

Spis treści:

1. System komunikacji interpersonalnej (Przedmiot z dziedziny nauk społecznych)
2. Praktyczna wiedza o języku polskim
3. Interpretacje porównawcze
4. Historia języka polskiego z onomastyką
5. Seminarium magisterskie 1, 2, 3
6. Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej I i II (specjalność nauczycielska)
7. Praktyka zawodowa nauczycielska dydaktyczna w szkole ponadpodstawowej - śródroczna (specjalność nauczycielska)
8. Dydaktyka języka polskiego jako obcego i jako drugiego na etapie szkoły podstawowej (specjalność nauczycielska)
9. Retoryka w kształceniu polonistycznym (specjalność nauczycielska)
10. Lektorat tekstów zagranicznych (specjalność translatoryka i kreacja tekstu)
11. Lektorat tekstów zagranicznych (specjalność translatoryka i kreacja tekstu)
12. Redakcja i opracowanie edycji tekstu polskiego i obcojęzycznego 1 i 2 (specjalność translatoryka i kreacja tekstu)
13. Krytyka literacka i artystyczna (specjalność kreatywne pisanie i copywriting)
14. Pisanie scenariuszy 2 (specjalność kreatywne pisanie i copywriting)
15. Kultura medialna (specjalność kreatywne pisanie i copywriting)

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		System komunikacji interpersonalnej (Przedmiot z dziedziny nauk społecznych)
Nazwa w języku angielskim:	Interpersonal communication	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Pedagogika
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Lucjan Rzeszutek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Lucjan Rzeszutek
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest nabycie przez studentów wiedzy na temat warunków efektywnej komunikacji interpersonalnej oraz podniesienie poziomu umiejętności komunikowania z wykorzystaniem różnych technik oraz unikania barier i zakłóceń.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student posiada wiedzę o człowieku, pogłębioną w odniesieniu do aktywności człowieka jako nadawcy i odbiorcy aktów komunikacyjnych	P6S _WG
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną do opisu i analizowania uwarunkowań procesu komunikacji interpersonalnej, przyczyn jej zakłóceń, potrafi formułować własne opinie dotyczące barier czynników zaburzających proces komunikacji.	P6S _UW
U02	posiada umiejętność przygotowania pracy pisemnej dotyczącej wybranego aspektu komunikacji interpersonalnej.	P6S _UW
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	P6S _KK
Forma i typy zajęć:		wykład 30 godz.
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Brak		

Treści modułu kształcenia:

1. Pojęcie - komunikacja interpersonalna.
2. Komunikacja niewerbalna: funkcje komunikacji niewerbalnej; subsystemy komunikacji niewerbalnej; dziesięć podstawowych form niewerbalnego komunikowania się ludzi
3. Komunikacja werbalna- językowa; rodzaje wypowiedzi werbalnych.
4. Dialogowe formy w komunikacji interpersonalnej (rozmowy, dyskusje, negocjacje).
5. Asertywność; istota pojęcia asertywności; techniki pozwalające na obronę swoich praw
6. w kontaktach interpersonalnych.;
7. Zasady organizacji wypowiedzi i zasady organizacji kontaktu interpersonalnego;
8. Zasady prowadzenia dyskusji; grupowe formy rozwiązywania problemów; techniki dyskusji twórczej;
9. Typologia konfliktów międzyludzkich;
10. Zasady prowadzenia negocjacji.

Literatura podstawowa:

- R. B. Adler , L.B. Rosenfeld, R.F. Proctor II, Relacje interpersonalne. Proces porozumiewania się, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2014
- Stewart J., Mosty zamiast murów. Podręcznik komunikacji interpersonalnej, Warszawa 2014
- Argyle M., Psychologia stosunków międzyludzkich, Warszawa 2002
- Griffin M., Podstawy Komunikacji społecznej, Gdańsk 2003

Literatura dodatkowa:

- McKay M., Davis M., Fanning P. Sztuka skutecznego porozumiewania się. GWP Sopot, 2013
- Nęcki Z. Komunikacja międzyludzka. Kraków, 1996.
- Pease A. & B. Mowa ciała. Dom Wydawniczy Rebis, Poznań, 2013
- Hamer H., Rozwój umiejętności społecznych, Warszawa 1999
- Cialdini Robert B., Wywieranie wpływu na ludzi, Gdańsk 2016
- Głodowski W., Komunikowanie interpersonalne, Warszawa 2001

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład (z elementami dyskusji)

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Wiedza:

W_01 – weryfikacja efektu w postaci odpowiedzi ustnej w ramach zaliczenia.

Umiejętności:

U_01 – weryfikacja efektu w postaci odpowiedzi ustnej w ramach zaliczenia.

U_02 – weryfikacja efektu w postaci eseju pisanego w ramach zaliczenia.

Kompetencje społeczne:

K_01 – weryfikacja efektu w postaci eseju pisanego oraz odpowiedzi ustnej w ramach zaliczenia.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie ustne - wiedza i umiejętność zastosowania tej wiedzy do interpretacji wybranej sytuacji komunikacyjnej – 60% oceny.

Esej – na jeden z tematów do wyboru - 20% oceny.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Udział w konsultacjach	8 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	20 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia przedmiotu	17 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyczna wiedza o języku polskim
Nazwa w języku angielskim:		Practical knowledge of the language
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	Drugi	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Agnieszka Kijak
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Agnieszka Kijak
Założenia i cele przedmiotu:		Zajęcia polegające na analizowaniu zjawisk językowych współczesnej polszczyzny ogólnej od strony kultury języka
Symbol efektu	Efekty uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W01	Student wie, jakie są tendencje rozwojowe współczesnej polszczyzny w zakresie wybranych problemów gramatycznych;	K_W01
W02	Student wie, jakie są tendencje rozwojowe w zakresie wybranych kręgów leksykalnych;	K_W03
W03	Zna pojęcie normy potocznej i wzorcowej, uzusu i poczucia językowego;	K_W02, K_W03,
W04	Zna rodzaje błędów językowych i ich przyczyny;	K_W02, K_W03
W05	Zna zachowania językowe współczesnych użytkowników polszczyzny i wynikające z nich zasady polityki językowej	K_W4, K_W10
Symbol efektu	Efekty uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U01	Potrąfi oceniać pod względem normatywnym wybrane zjawiska gramatyczne i leksykalne współczesnego języka polskiego;	K_U01, K_U02
U02	Umie analizować i interpretować wypowiedzi cudze i własne pod kątem kulturalnojęzykowym;	K_U03

U03	Potrafi wzbogacać własny zasób słownikowy i własną kompetencję gramatyczną;	K_U03, K_U14
U04	Umie korzystać ze słowników, ogólnych i specjalistycznych, poradni i korpusów tekstowych on-line.	K_U03, K_U04, K_U14
Symbol efektu	Efekty uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K01	Ma potrzebę dalszego pogłębiania i rozwijania wiedzy językowej w celu doskonalenia umiejętności zawodowych.	K_K06
K02	Potrafi funkcjonować w środowisku zróżnicowanym kulturowo dzięki poprawnemu i sprawnemu władaniu polszczyzną.	K_K07
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność posługiwania się aparatem pojęciowym współczesnego językoznawstwa normatywnego. Podwyższanie kompetencji językowych w zakresie współczesnej polszczyzny ogólnej.		
Treści modułu kształcenia:		
• Język czy języki?, czyli zróżnicowanie współczesnej polszczyzny • Poradnictwo językowe – stan i potrzeby (poradnictwo językowe, opinie RJP) • Wybrane zagadnienia szczegółowe z zakresu funkcjonowania współczesnej polszczyzny w aspekcie gramatycznym. • Moda na skrótowce. Typy skrótowców, ich akcent, liczba, rodzaj gramatyczny. Odmiana i pisownia. Zapożyczenia skrótów i skrótowców • Nobilitacja i deprecjacja w języku i tekście. Formy adresatywne. Tytułomania? Leksyka emocjonalna: deminutywa, augmentatywa, hipokorystyka, afektonimy • Etyka i estetyka słowa. Polska grzeczność językowa • Onomastyka – nazwy własne dawniej i dziś (antroponimy, chrematonimy, zoonimy i inne). • Sposoby wzbogacania współczesnej leksyki polskiej neologizmy i zapożyczenia. Fale zapożyczeń dawniej i dziś. Wpływy angloamerykańskie we współczesnym języku polskim. • Zjawisko mody językowej: formacje typu minispódnica, superoferta, agrobiznes, europoseł we współczesnej polszczyźnie – przegląd. • Język na usługach perswazji i manipulacji. Język na sprzedaż (tekst reklamowy). Język w służbie polityki (wartościowanie, perswazja, manipulacja) • Regionalne zróżnicowanie języka • Socjolekty – środowiskowe zróżnicowanie polszczyzny. • Stylowe odmiany polszczyzny. Ekspansja polszczyzny potocznej – funkcje potoczności w tekstach literackich • Polszczyzna trzech pokoleń. Podobieństwa i różnice pokoleniowe współczesnych Polaków –		

Literatura podstawowa:

1. Jadacka H., *Kultura języka polskiego. Fleksja, słowotwórstwo, składnia*, Wyd. PWN, Warszawa 2005
2. Markowski A., *Kultura języka polskiego. Teoria. Zagadnienia leksykalne*, Wyd. PWN, Warszawa 2005.
3. Nagórko A., *Zarys gramatyki polskiej*, Wyd. PWN, Warszawa 1996 (lub wydania rozszerzone, PWN, Warszawa 1998, 2010)
4. *Nowe formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, Warszawa 2009.
5. Wierzbiccy A. i P., *Praktyczna stylistyka*, Warszawa 1970.
6. *Współczesny język polski*. Praca zbiorowa pod red. nauk. Jerzego Bartmińskiego, Wyd. UMCS, Lublin 2001.

Literatura dodatkowa:

1. Bańko M., Zygmunt A., *Czułe słówka. Słownik afektonimów*, Wyd. PWN, Warszawa 2010.
2. „Conversatoria Linguistica”, T.1-6, Rocznic, Wyd. Akademii Podlaskiej w Siedlcach (2007 roku).
3. Czarnecka A., Podracki J., *Słownik. Skróty i skrótowce*, Wyd. „Oświata”, Warszawa 1995.
4. Grabias S., *Język w zachowaniach społecznych*, Lublin 2003.
5. *Gramatyka komunikacyjna*, red. A. Awdiejew, Warszawa – Kraków 1999.
6. Marcjanik M., *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa 2008.
7. *Moda jako problem lingwistyczny*. Praca zbiorowa pod red. nauk. Krystyny Wojtczuk, Wyd. Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Siedlce 2002.
8. Ożóg K., *Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia*, Wyd. Biblioteka Frazy, Rzeszów 2001.
9. *Polszczyzna trzech pokoleń. Podobieństwa i różnice*, Praca zbiorowa pod red. nauk. Krystyny Wojtczuk, Małgorzaty Jasińskiej, Wyd. UPH w Siedlcach, Siedlce 2011.
10. *Rejestr emocjonalny języka*. Praca zbiorowa pod red. Krystyny Wojtczuk, Violetty Machnickiej, Wyd. Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Siedlce 2009.
11. Stomma L., *Słownik polskich wyzwick, inwektyw i określeń pejoratywnych*, Wyd. „GrafPunkt”, Warszawa 2000.
12. *Zjawisko nobilitacji i deprecjacji w języku*, red. R. Bizior, D. Suska, t. 1-2, Częstochowa 2012.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia polegające na analizowaniu zjawisk językowych współczesnej polszczyzny ogólnej od strony kultury języka. Ćwiczenia sprawności językowej. Referaty studentów na wybrany temat kulturalnojęzykowy nawiązujący do problematyki zajęć.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane na podstawie referatów, uczestnictwa w zajęciach oraz testu zaliczeniowego. Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: spełnienie każdego z niżej opisanych wymagań:

1. przygotowywanie się do ćwiczeń i aktywne w nich uczestnictwo;
2. uzyskanie pozytywnej oceny z pracy tzn. rozwiązanie co najmniej 51% problemów.
3. przygotowanie referatów na wybrany temat i pozytywna ich ocena;
4. pozytywna ocena z kolokwium pisemnego.

5. 0-50% – niedostateczna (2,0);
6. 51-60% – dostateczna (3,0);
7. 61-70% – dostateczna plus (3,5);
8. 71-80% – dobra (4,0);
9. 81-90% – dobra plus (4,5);
10. 91-100% – bardzo dobra (5,0).

Bilans punktów ECTS:

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć.	19 godz.
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godz.
Przygotowanie referatu	10 godz.
Przygotowanie do zaliczenia	15 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Interpretacje porównawcze	
Nazwa w języku angielskim:	Comparative interpretations	
Język wykładowy:	Język angielski z elementami języka polskiego	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	Drugiego stopnia	
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Andrzej Borkowski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem przedmiotu jest ukazanie wybranych zjawisk literackich w perspektywie komparatystycznej.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Posiada poszerzoną wiedzę z zakresu historii literatury polskiej i powszechnej oraz zna odpowiednią terminologię literaturoznawczą.	K_W02, K_W03, K_W10
W_02	Ma uporządkowaną wiedzę na temat poszczególnych epok, prądów i kierunków literackich oraz chronologii zjawisk.	K_W04
W_03	Zna określone zjawiska kulturowe, teksty literackie i teksty kultury w perspektywie porównawczej.	K_W04, K_W05
W_04	Posiada wiedzę na temat związków wybranych tekstów literackich i tekstów kultury z historią, filozofią oraz sztuką.	K_W01, K_W03
W_05	Posiada wiedzę w zakresie wybranych ujęć analityczno-interpretacyjnych znanych dzieł literatury polskiej i europejskiej.	K_W05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi samodzielnie dotrzeć do opracowań ogólnych, słowników i encyklopedii oraz ważniejszych badań nad literaturą powszechną i polską, dokonując właściwej selekcji informacji.	K_U01, K_U02
U_02	Potrafi rozpoznawać prądy i kierunki literackie, jak też swoistość estetyczną i ideową poszczególnych literatur na wybranych przykładach.	K_U03
U_03	Potrafi wyszukiwać i analizować materiał źródłowy oraz opracowania związane z problematyką zajęć. Potrafi wymienić określonych twórców i scharakteryzować ich wybrane dzieła w perspektywie porównawczej.	K_U01, K_U04, KU_12

U_04	Posiada umiejętność dostrzegania wzajemnych związków pomiędzy różnymi literaturami oraz ich związku z innymi dziedzinami: historią, filozofią oraz szeroko pojętą kulturą.	K_U02, K_U08
U_05	Potrafi sformułować wypowiedź (ustną i pisemną) na temat określonych zjawisk z kręgu literatury polskiej i europejskiej oraz analizować i interpretować dzieła literatury z uwzględnieniem kontekstu społeczno-kulturowego różnych okresów literackich.	K_U05, K_U07
U_06	Potrafi ustawicznie uczyć się, pogłębiając swoją wiedzę literacką i doskonalić zdobyte umiejętności w zakresie adaptacji i kreacji tekstu oraz wykorzystywać zdobyte sprawności w różnych obszarach życia kulturalnego.	K_U14
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę ustawicznego kształcenia.	K_K06
K_02	Docenia i szanuje dziedzictwo kulturowe.	K_K01, K_K02
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia – 30 godzin	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość terminologii literaturoznawczej oraz posiadanie umiejętności interpretacji tekstów literackich.		
Treści modułu kształcenia:		
1. W kręgu renesansowej kultury śmiechu (Mikołaj Rej, François Rabelais). 2. Bohater romantyczny – Adam Mickiewicz (Konrad Wallenrod), George Byron (Giaur); Juliusz Słowacki i Wiliam Szekspir (Balladyna, Makbet). 3. Świat wartości w polskiej i francuskiej powieści XIX w. (Emile Zola: <i>Germinal</i>, Stefan Żeromski: <i>Ludzie bezdomni</i>). 4. Neoklasycyzm w literaturze XX w. (Thomas S. Eliot, Zbigniew Herbert). 5. Tendencje postmodernistyczne w literaturze współczesnej (Jerzy Kosiński, Jerzy Pilch, Christa Wolf). 6. Historia z Loudun w literaturze, filmie, operze – Jarosław Iwaszkiewicz, Jerzy Kawalerowicz, Aldous Huxley, Krzysztof Penderecki. 7. Religijne konteksty literatury (Karol Wojtyła, Jan Twardowski, Paul Claudel). 8. Piosenka i literatura (Julian Tuwim, Agnieszka Osiecka, Bułat Okudźawa, Włodzimierz Wysocki, Jacek Kaczmarski, Bob Dylan).		
Literatura podstawowa:		
Teksty		
1. Rej M., <i>Figliki</i>, oprac. M. Bokszczanin, Warszawa 1970. 2. Mickiewicz A., <i>Konrad Wallenrod</i>, Wrocław 1997 (lub wyd. inne). 3. Słowacki J., <i>Balladyna</i>, oprac. M. Ingot, wyd. 5, Wrocław 1976 (lub wyd. inne). 4. Żeromski S., <i>Ludzie bezdomni</i>, Warszawa 1997 (lub wyd. inne). 5. Herbert Z., <i>Wiersze zebrane</i>, oprac. R. Krynicki, Kraków 2011 (lub wyd. inne). 6. Kosiński J., <i>Malowany ptak</i>, Warszawa 1990 (lub wyd. inne). 7. Iwaszkiewicz J., <i>Matka Joanna od Aniołów</i>, Warszawa 1975 (lub wyd. inne). 8. Wojtyła K. (Jan Paweł II), <i>Przed sklepem jubitera</i> (wyd. dowolne).		

9. Twardowski J., *Poezje wybrane*. Warszawa 1999.

Opracowania

1. Karpiński A., *Renesans*, Warszawa 2008.
2. Siwicka D., *Romantyzm 1822-1863*, Warszawa 2002.
3. Markiewicz H., *Pozytywizm*, Warszawa 2006.
4. *Literatura współczesna (1956-2005)*, Bochnia 2006.
5. Tomkowski J., *Literatura powszechna*, Warszawa 2000.

Literatura dodatkowa:

Teksty:

1. Rabelais F., *Gargantua i Pantagruel*, tłum. T. Żeleński (Boy), Warszawa 1973 (lub wyd. inne).
2. Byron J., *Giaur*, tłum. A. Mickiewicz, Warszawa 1952 (lub wyd. inne).
3. Szekspir W. (Shakespeare), *Makbet*, tłum. S. Barańczak, Kraków 1998 (lub wyd. inne).
4. Eliot T. S., *Kto to jest klasyk i inne eseje*, tłum. M. Heydel, Kraków 1998.
5. Zola E., *Germinal* (wyd. dowolne).
6. Pilch J., *Moje pierwsze samobójstwo i dziewięć innych opowieści*, Warszawa 2006.
7. Wolf Ch., *Aż do trzewi*, tłum. S. Błaut, Warszawa 2006.
8. Kawalerowicz J., *Matka Joanna od Aniołów* (film, 1961).
9. Penderecki K., *Diabły z Loudun* (opera 1969).
10. Huxley A., *Diabły z Loudun*, tłum. B. Zborski, Warszawa 2010.
11. Claudel P., *Wybór dramatów*, tłum. H. Sawecka, Lublin 1998.

Opracowania:

1. Borkowska G., *Pozytywiści i inni*, Warszawa 2007.
2. Dybel K., Marczuk B., Prokop J., *Historia literatury francuskiej*, Warszawa 2005.
3. Mucha B., *Historia literatury rosyjskiej: od początków do czasów najnowszych*, Wrocław 2002.
4. Szyrocki M., *Historia literatury niemieckiej*, Warszawa 1972, t. II.
5. Zbierski H., *Historia literatury angielskiej*, Poznań 2002.
6. Wysłouch S., *Literatura a sztuki wizualne*, Warszawa 1994.
7. *Słownik literatury polskiej XX w.*, Red. A. Brodzka, Wrocław 1992.
8. *Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny*, red. J. Krzyżanowski, t. I-II (wyd. dowolne).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Dyskusja, praca z tekstem źródłowym, metoda podawcza, elementy prezentacji multimedialnej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na dwóch kolokwium pisemnych w trakcie semestru oraz podczas odpowiedzi ustnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: aktywność na ćwiczeniach, obecność na ćwiczeniach, pozytywne zaliczenie kolokwium. Ocena końcowa (zaliczenie na ocenę) – średnia ocen uzyskanych podczas zajęć (odpowiedzi ustne, kolokwium pisemne).

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	28 godzin
Udział w konsultacjach	2 godziny
Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	15 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia języka polskiego z onomastyką
Nazwa w języku angielskim:		History of Polish language and onomastics
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa, Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka
Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka
Założenia i cele przedmiotu:		Obszar wiedzy z zakresu historii języka polskiego obejmuje znajomość uporządkowanej terminologii i najważniejszych pojęć, takich jak: ewolucja języka, genealogia, periodyzacja. Domenę stanowi znajomość korzeni języka polskiego, jego usytuowanie w rodzinie i lidze językowej, przyswojenie wiedzy o rodzajach źródeł do badań historycznojęzykowych oraz o historycznych, kulturowych, politycznych i ekonomicznych wpływach innych języków na polszczyznę w różnych okresach jej rozwoju; poznanie różnych odmian stylowych polszczyzny historycznej; kształcenie umiejętności rozpoznawania różnych klas i podklas nazw własnych i ich związków z historią i kulturą; kształcenie umiejętności określania językowej i pozajęzykowej motywacji nazw własnych i ich roli w różnych typach tekstów.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu obszarowego
W_01	Ma pogłębioną wiedzę o istocie, zakresie i miejscu językoznawstwa historycznego w lingwistyce.	K_W01; K_W02
W_02	Ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę o historycznych tendencjach rozwojowych języka polskiego.	K_W04
W_03	Posiada pogłębioną wiedzę o historycznych związkach języka i szeroko pojętej kultury.	K_W04
	Zna terminologię z zakresu językoznawstwa historycznego i onomastyki.	K_W04; K_W02

	Zna różne typy słowników historycznych języka polskiego.	K_W06
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu obszarowego
U_01	Potrafi sukcesywnie włączać do swojego słownictwa specjalistyczną terminologię historycznojęzykową i onomastyczną.	K_U09
U_02	Potrafi analizować dawne teksty źródłowe i interpretować zawarte w nich zjawiska językowe w aspekcie historycznojęzykowym i onomastycznym.	K_U01
U_03	Potrafi umiejętnie zmierzać do coraz większej samodzielności w stawianiu i rozwiązywaniu problemów badawczych w dziedzinie historii języka polskiego i onomastyki.	K_U05
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu obszarowego
K_01	Stara się krzewić wiedzę o przeszłości języka polskiego i jego kulturze	K_K01
K_02	Jest tolerancyjny dla wartościowych wpływów obcych na język i kulturę polską	K_K05; K_K07
Forma i typy zajęć:	wykład 30 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Przedmiot nawiązuje do podstawowej wiedzy studentów, zdobytej na zajęciach z gramatyki historycznej języka polskiego, dialektologii, leksykologii i leksykografii podczas studiów filologicznych I stopnia.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Dlaczego język się zmienia? Zasady rządzące ewolucją języka. Podstawy teoretyczne i metody badań w zakresie historii języka i onomastyki. Historia języka i dyscypliny pokrewne. Periodyzacja dziejów języka polskiego: epoka przedpiśmienna, epoka staropolska, doba średniopolska i nowopolska. Przegląd najważniejszych stanowisk badawczych. 2. Klasyfikacja języków historyczna, geograficzna i typologiczna. 3. Powstanie polskiego języka literackiego na tle zróżnicowania regionalnego polszczyzny. 4. Zróżnicowanie funkcjonalno-stylistyczne języka polskiego w poszczególnych epokach rozwoju polszczyzny. Kształtowanie się różnych odmian stylowych i funkcjonalnych języka. 5. Językowe zabytki polszczyzny. Piśmiennictwo religijno-kościelne: apokryfy, żywoty, legendy na wybranych przykładach. Polskie piśmiennictwo średniowieczne o charakterze społecznym, polemicznym, propagandowym i agitacyjnym. Proza kościelno-religijna. Modlitwy i pieśni. 6. Zapożyczenia leksykalne w poszczególnych epokach rozwoju języka polskiego i ich dalsze losy w polszczyźnie. Mechanizmy zmian językowych. Formy innowacyjne, regresywne i archaiczne. 7. Archaizmy, archaizmy rzeczowe, czyli historyzmy – charakterystyka ogólna i podział. 8. Innowacje systemu fonetycznego. Zmiany w systemie słotwórczym, fleksyjnym i składniowym. 9. Język polski w świecie współczesnym. Pozycja języka polskiego. Język polski za wschodnią granicą Polski. 10. Onomastyka jako nauka o nazwach własnych. Zakres i metody badań onomastycznych. 11. Imię osobowe, przezwisko, nazwisko, przydomek w historii języka polskiego. 12. Nazwy miejscowe – ich klasyfikacja; związek z historią i kulturą. 13. Nazwy terenowe (mikrotoponimy) w historii języka polskiego. Specyficzne cechy nazw terenowych i ich związek z właściwościami językowymi terytorialnych odmian języka. Typy strukturalne nazw terenowych i ich motywacja semantyczna. 14. Pozostałe kategorie nazw własnych (hydronimy, oronimy, urbonimy, zoonimy, chrematonimy). 15. Słowniki onomastyczne i ich rodzaje.		
Literatura podstawowa:		

1. Bajerowa Irena, 2003, *Zarys historii języka polskiego 1939-2000*, Warszawa.
2. Borawski Stanisław, 2000, *Wprowadzenie do historii języka polskiego*, Warszawa.
3. Klemensiewicz Zenon, 1999, *Historia języka polskiego*, Warszawa.
4. Lehr-Splawiński Tadeusz, 1978, *Język polski. Pochodzenie, powstanie, rozwój*, Warszawa.
5. *Najdawniejsze zabytki języka polskiego*, opr. Witold Taszycki, Wrocław 1975.
6. Rzetelska-Feleszko Ewa (red.), 1998, *Polskie nazwy własne. Encyklopedia*, Warszawa-Kraków.
7. Walczak Bogdan, 1999, *Zarys dziejów języka polskiego*, Wrocław.

Literatura dodatkowa:

1. *Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543*, wybór i oprac. Wiesław Wydra, Wojciech R. Rzepka, Wrocław 1995.
2. Kaleta Zofia, 1998, *Nazwiska w kulturze polskiej*, Warszawa.
3. Bartmiński Jerzy, Timofiejew Artur (red.), 2017, *Rozmyślanie przemyskie. Świadczenie średniowiecznej kultury religijnej*, Przemysł.
4. Borawski Stanisław, Furdal Antoni, 2003, *Wybór tekstów do historii języka polskiego*, Warszawa.
5. Rieger Janusz, 2001, *Język polski na Wschodzie*, [w:] *Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin, s. 575–591.
6. Rieger Janusz, Siatkowski Janusz, 2001, *Kontakty polszczyzny z językami słowiańskimi*, [w:] *Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, Lublin, s. 541–555.
7. Taszycki Witold, 1967, *Najdawniejsze zabytki języka polskiego*, Wrocław-Warszawa-Kraków.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi oraz analiza wybranych materiałów źródłowych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Zaliczenie na ocenę – kolokwium weryfikujące wiadomości.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na wykładach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego sprawdzającego wiadomości.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do zajęć i kolokwium zaliczeniowego	43 godz.
Udział w konsultacjach	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Seminarium magisterskie 1, 2, 3	
Nazwa w języku angielskim:	The Master's Seminary	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	drugiego stopnia	
Rok studiów:	pierwszy, drugi	
Semestr:	2, 3, 4	
Liczba punktów ECTS:	2, 6, 14	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr hab. Beata Żywicka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, dr hab. Elena Koriakowcewa, dr hab. Alina Maciejewska	
Założenia i cele przedmiotu:	Celem zajęć jest wprowadzenie studenta w podstawy metodologii samodzielnej pracy badawczej oraz uzyskanie umiejętności prezentowania jej rezultatów w formie rozprawy (pracy magisterskiej).	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Student zna w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska, teorie, dotyczące literatury polskiej i powszechnej, jak też ich kontekstów kulturowych oraz współczesną metodologię badań literaturoznawczych i lingwistycznych, w tym współczesne teorie literatury i języka oraz specyfikę możliwości ich adaptacji i modyfikacji na użytek własnych projektów badawczych.	K_W01, K_W10
W_02	Student potrafi określić cel i zakres badań nad literaturą i językiem oraz szkoły i tradycje badawcze wraz z ich kontekstami historycznymi oraz cywilizacyjno-kulturowymi.	K_W03
W_03	Student zna zasady różnorodność szkół i teorii badawczych, umożliwiających twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.	K_W06
W_04	Student umie określać i stosować w praktyce zasady recepcji dzieła, interpretacji, edycji i zasad publikowania tekstu naukowego oraz wartościowania różnych tekstów; zna pojęcia i zasady prawa autorskiego, konieczności ochrony przedmiotów własności intelektualnej	K_W05, K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego

U_01	Student potrafi w sposób właściwy wykorzystywać określone źródła informacji, wyszukiwać, selekcjonować oraz integrować informacje pochodzące z różnych źródeł i na tej podstawie formułować krytyczne sądy, rozwiązywać problemy literaturoznawcze/lingwistyczne, jak też w sposób funkcjonalny odnieść je do własnej pracy badawczej	K_U01
U_02	Student potrafi wykorzystywać umiejętności badawcze w kontekście dokonywania analizy oraz syntezy różnych poglądów, doboru metod, sposobów opracowania i prezentacji wyników badań zwłaszcza literaturoznawczych, także przy użyciu zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	K_U02
U_03	Student potrafi samodzielnie poszerzać swoją wiedzę i rozwijać własne predyspozycje oraz umiejętności badawcze/twórcze, dobierając odpowiednie narzędzia i metody w wobec formułowanych celów naukowych.	K_U03
U_04	Student umie łączyć wiedzę z różnych dyscyplin oraz stosować ją w praktyce, odnosząc do pracy badawczej lub planując wykorzystanie jej w kontekście czynności zawodowych.	K_U04
U_05	Student potrafi używać merytorycznej argumentacji w oparciu o poglądy i doświadczenia własne oraz cudze, komunikować się na tematy specjalistyczne, szczególnie literaturoznawcze;	K_U05
U_06	Student umie przygotować tekst do publikacji poprawny pod względem merytorycznym, stylistycznym, ortograficznym i edytorskim.	K_U13
U_07	Student potrafi korzystać z bibliotek naukowych i specjalistycznych, zachęcać innych do pogłębiania wiedzy, zwracając uwagę na ważną rolę książki w kulturze, biblioteki i wydawnictwa, oraz organizować proces uczenia się i wymiany myśli w grupie wieloosobowej.	K_U15
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Student jest przygotowany do pogłębiania i rozwijania upodobań literackich, językowych i kulturalnych, uczestnictwa w życiu kulturalnym, wzbogacania umiejętności zawodowych i przestrzegania etyki zawodowej.	K_K05, K_K01

Forma i typy zajęć: seminarium – sem. 2 - 15 godz.; sem. 3, - 15 godz.; sem. 4 - 30 godz.

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wiedza na poziomie licencjackim z zakresu literaturoznawstwa/językoznawstwa i jego kontekstów.

Treści modułu kształcenia:

Tematyka seminarium obejmuje zagadnienia związane z literaturą wraz z jej różnorodnymi kontekstami (np. kulturoznawczymi, dydaktycznymi i in) oraz metodologią pracy badawczej w obrębie literaturoznawstwa/językoznawstwa i jego kontekstów. Zajęcia będą prowadzone w zróżnicowanych formach (np.: wykład, konwersatorium, ćwiczenia). Tematy pracy magisterskiej będą ustalane indywidualnie, muszą dotyczyć literatury polskiej. Mogą odnosić się do jej różnych kontekstów, także zagadnień komparatystycznych i multidyscyplinarnych z założeniem problematyki polonistycznej jako wiodącej.

Tematyka zajęć

1. Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z celem i metodami zajęć, kryteriami zaliczenia oraz ankieta lub konwersatorium dotycząca zainteresowań naukowych uczestników.

2. Język wypowiedzi naukowych. Wyszukiwanie i gromadzenie materiałów, cz. I (współczesne źródła informacji), [w, k].
  3. Rzetelność badawcza oraz wartościowanie w naukach humanistycznych. Elementy prawa autorskiego, [w].
  4. Metody opracowywania materiałów, elementy logicznej spójności wypowiedzi i krytyki źródeł [w].
  5. Sprecyzowanie zainteresowań badawczych uczestników, [k].
  6. Wyszukiwanie i gromadzenie materiałów, cz. II (zajęcia przeprowadzone w bibliotece), [k, ćw.]
  7. Podstawy kompozycji i edytorstwa rozpraw naukowych, [w].
  8. Referowanie wyników pracy badawczej – określenie problemów oraz zaplanowanie dalszych etapów pracy, [k, ćw] lub wykłady monograficzne dotyczące wybranych zagadnień wiążących się z tematyką przyszłych prac licencjackich uczestników zajęć.
  9. Indywidualne konsultacje
- [w] – wykład, [k] – konwersatorium, [ćw] - ćwiczenia

Literatura podstawowa:

1. Z. Ziemiński, *Logika praktyczna*, Warszawa 2011.
2. H. Markiewicz, *O falsyfikowaniu interpretacji literackich*, w: *Dopowiedzenia*, Kraków 2000.
3. A. Stoff, *Pokusa błędu antropologicznego w literaturze*, w: *Błąd antropologiczny*, pod red. A. Maryniarczyka i K. Stępień, Lublin 2003.
4. A. Pułto, *Prace magisterskie i licencjackie. Wskazówki dla studentów*, Warszawa 2000.
5. K. Woźniak, *O pisaniu pracy magisterskiej na studiach humanistycznych. Przewodnik praktyczny*, Warszawa 1998.
6. *Etyka pracy naukowej i prawa autorskie*, w: <https://metodyka.wikidot.com/book:etyka-i-prawa-autorskie>

Literatura dodatkowa:

1. Majchrzak J., Mendel T., *Metodyka pisania prac magisterskich i dyplomowych*, Poznań 1995,
2. M. Krajewski, *O metodologii nauk i zasadach pisanstwa naukowego*, w: http://www.krajewskimiroslaw.pl/_media

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład, konwersatoria, ćwiczenia, warsztaty, referaty studenckie, konsultacje.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty weryfikowane będą w trakcie konsultacji oraz prezentacji osiągnięć postępów w pisaniu pracy magisterskiej (dobór bibliografii, konstrukcja pracy, metodologia, treść, edytorstwo).

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na podstawie zgodnej z harmonogramem realizacji tematu badawczego, tj. postępów pracy badawczej i przygotowywania kolejnych fragmentów pracy magisterskiej. Ważnym aspektem oceny jest merytoryczna poprawność, terminowość i systematyczność.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w seminariach

60 godz.

Studiowanie literatury	90 godz.
Udział w konsultacjach	30 godz.
Przygotowanie konspektu, referatu, eseju	20 godz.
Zbieranie materiału faktograficznego	150 godz.
Pisanie pracy magisterskiej	140 godz.
Przygotowanie ostatecznej wersji pracy	60 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	550 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	22 ECTS (2 + 6 + 14)

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka języka polskiego w szkole ponadpodstawowej I i II
Nazwa w języku angielskim:	Polish language teaching in a post-primary school I i II	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci, czwarty	
Liczba punktów ECTS:	2 + 2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek, dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu		Przygotowanie studenta do nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Wyposażenie studenta w wiedzę teoretyczną i praktyczną w trakcie wykładu i laboratorium ściśle powiązanych z praktykami nauczycielskimi studenta. Treści przedmiotu opracowane zgodnie z wymogami aktualnego rozporządzenia w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (z 2019 roku)
Symbol efektu	Efekty uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W08 S_W09	Student zna akty prawne określające sposób organizacji i przebieg procesu kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej . Wskazuje cele kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej, zna specyfikę nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_W01, K_W02,
S_W09 S_W14	Omawia budowę i zawartość wybranych programów i podręczników do nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_W01, K_W03, K_W10
S_W09	Hierarchizuje cele lekcji zgodnie z wybranym ujęciem, celowo przyjmując określoną taksonomię.	K_W11
S_W09 S_W15	Definiuje metody i formy pracy stosowne dla kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej, z uwzględnieniem możliwości i potrzeb uczniów.	K_W11, K_W12
S_W09	Wskazuje różnorodne środki dydaktyczne, w tym narzędzia technologii informacyjno- komunikacyjnych i sposoby ich wykorzystania w kształceniu polonistycznym na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_W07, K_W12

S_W03 S_W09	Wyróżnia rodzaje i funkcje planów dydaktycznych w nauczaniu języka polskiego na poziomie szkoły ponadpodstawowej, rozumie jaka jest rola nauczyciela w przebiegu procesu kształcenia.	K_W11
S_W09	Zna strukturę konspektu lekcji i jego odmiany w zakresie kształcenia literackiego, kulturowego i językowego w szkole ponadpodstawowej.	K_W11, K_W12
S_W09 S_W14	Zna różne koncepcje lektury, wskazuje cele pracy nad lekturą szkolną na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_W11, K_W12
S_W09 S_W14	Charakteryzuje podstawowe formy wypowiedzi wprowadzane i doskonalone na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_W11
S_W09 S_W14	Zna zasady nauki o języku, sposoby funkcjonalnego wprowadzania, poszerzania i utrwalania zagadnień z zakresu kształcenia językowego na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_W11
S_W09	Zna zasady zastosowania różnorodnych metod i narzędzi pomiaru dydaktycznego w kształceniu polonistycznym na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_W10, K_W11, K_W12
S_W08 S_W09	Zna uwarunkowania prawne awansu zawodowego nauczyciela.	K_W11
S_W03 S_W08 S_W09	Zna główne problemy środowisk wychowawczych.	K_W11, K_W12
	Efekty uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	
S_U01	Student określa rolę aktów prawnych w organizacji i przebieg procesu kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej.	K_U01, K_U02
S_U03	Określa cele kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej na podstawie wybranych aktów prawnych i literatury dydaktycznej, z uwzględnieniem specyfiki kształcenia polonistycznego na tym etapie kształcenia.	K_U01, K_U02
S_U04	Charakteryzuje i ocenia wybrane programy i podręczniki do nauczania języka polskiego	K_U01, K_U03
S_U15	Formułuje cele lekcji języka polskiego zgodnie z wybranym ujęciem, przyjętą taksonomią, funkcjonalnie i hierarchicznie odzwierciedlające zakładane osiągnięcia uczniów.	K_U01, KU_02
S_U02	Charakteryzuje i celowo dobiera metody i formy pracy na lekcjach języka polskiego, z uwzględnieniem potrzeb i możliwości uczniów.	K_U15 K_U16 K_U02
S_U02	Charakteryzuje i celowo dobiera różnorodne środki dydaktyczne, w tym narzędzia technologii informacyjno- komunikacyjnych oraz określa sposoby ich efektywnego wykorzystania w kształceniu polonistycznym.	K_U01, K_U02
S_U15	Konstruuje i ocenia różne plany dydaktyczne nauczyciela polonisty, uwzględniając potrzeby i możliwości uczniów.	K_U01, K_U02
S_U07	Konstruuje konspekt lekcji języka polskiego celowo dobierając metody i formy pracy funkcjonalne wobec tematu, z uwzględnieniem możliwości i potrzeb uczniów.	K_U01, K_U02
S_U15	Charakteryzuje różne koncepcje lektury, wskazując sposoby ich wykorzystania w pracy nauczyciela polonisty.	K_U01, K_U02

S_U15	Charakteryzuje podstawowe formy wypowiedzi wprowadzane i doskonalone na tym etapie kształcenia.	K_U15, K_U16
S_U15	Stosuje zasady nauki o języku, funkcjonalnie wprowadza, poszerza i utrwala zagadnienia z zakresu kształcenia językowego na poziomie szkoły ponadpodstawowej.	K_U01, K_U02
S_U10	Celowo i efektywnie stosuje metody i narzędzia pomiaru dydaktycznego na lekcjach język polskiego.	K_U15, KU_16
S_U01 S_U11	Analizuje działania pedagogiczne i projektuje plan własnego rozwoju.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U16
Efekty uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
S_K01 S_K02 S_K03	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, ma świadomość roli nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia i potrzeby budowania autorytetu opartego na podmiotowych relacjach.	K_K01 K_K02 K_K04
S_K03	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.	K_K01 K_K02

Forma i typy zajęć: wykłady (30 godz.), ćwiczenia (60 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

1. Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki i psychologii umożliwiających organizowanie procesu kształcenia.
2. Znajomość zagadnień z zakresu dydaktyki ogólnej oraz dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.
3. Znajomość merytorycznych treści przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej, umiejętność wykorzystania wiedzy w poznawaniu, planowaniu i organizowaniu procesu kształcenia.

Treści modułu kształcenia:

1. Cele kształcenia polonistycznego w szkole ponadpodstawowej w świetle obowiązujących aktów prawnych, zadania szkoły, rola nauczyciela polonisty, relacje interpersonalne.
2. Specyfika nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Cele nauczania literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Odbiór innych tekstów kultury. Podstawa programowa, treści nauczania w szkole ponadpodstawowej.
3. Program nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej – charakterystyka, struktura, funkcje. Podstawa programowa a program nauczania. Dokument programowy – budowa, struktura, układ treści nauczania, funkcje.
4. Podręcznik do nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej – charakterystyka. Podręcznik jako środek dydaktyczny – struktura, układ treści, funkcje.
5. Cele ogólne, szczegółowe, operacyjne w procesie kształcenia polonistycznego na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Cele ogólne i szczegółowe – budowa i funkcje. Operacjonalizacja celów nauczania. Związek celów z tematyką lekcji.
6. Metody pracy na lekcjach języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Metoda nauczania a formy pracy uczniów. Różne klasyfikacje metod nauczania. Kryteria doboru metod nauczania na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Metody nauczania a tematyka lekcji i jej cele.
7. Planowanie pracy nauczyciela polonisty w szkole ponadpodstawowej. Planowanie jednostki metodycznej. Indywidualizacja procesu kształcenia.

8. Konspekt lekcji – modele, struktura lekcji. Konspekt lekcji a scenariusz lekcji. Struktura konspektu lekcji. Modele i typy lekcji języka polskiego na poziomie szkoły ponadpodstawowej.
9. Podmiotowość kształcenia na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Program wychowania do lektury. Podmiotowe ujęcie treści kształcenia w podręcznikach. Odkrywanie i rozwijanie uzdolnień ucznia.
10. Metody kształcenia literackiego w nauczaniu języka polskiego na poziomie szkoły ponadpodstawowej. Aplikacja metod literaturoznawczych w szkolnym kształceniu literackim. Kontekstualne i intertekstualne odczytanie tekstu. Odbiór innych tekstów kultury.
11. Organizacja pracy nad lekturą szkolną w szkole ponadpodstawowej. Różnorodność sposobów poznawania utworu epickiego. Wykorzystanie kontekstów w interpretacji dzieła literackiego.
12. Opracowywanie utworów lirycznych i dramatycznych w szkole ponadpodstawowej. Metody analizy tekstu lirycznego, metody pracy z dramatem.
13. Nauka o języku w szkole ponadpodstawowej. Funkcjonalność kształcenia językowego.
14. Formy wypowiedzi pisemnych w szkole ponadpodstawowej. Wypowiedzi ustne. Kształcenie umiejętności redagowania form wypowiedzi pisemnych. Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych i ustnych. Funkcje form wypowiedzi o charakterze użytkowym.
15. Kontrola i ocena pracy uczniów. Ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne. Funkcje egzaminu maturalnego w systemie oświaty. Struktura i forma egzaminu maturalnego. Kryteria oceniania. Ewaluacja pracy nauczyciela.

Literatura podstawowa:

1. Chrzęstowska B., *Lektura i poetyka*, Warszawa 1987.
2. *Ćwiczenia w mówieniu i pisaniu w szkole średniej*, red. Skarżyński M., Kielce 1999.
3. Janus-Sitarz A., *Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole. Konstatacje. Oceny. Propozycje*. Kraków 2009.
4. Książek–Szczepanikowa A., *Życ w odbiorze... Czytelnicze wyzwanie z pozycji edukacji*, Siedlce 2008.
5. Markowski A., *Nowy słownik poprawnej polszczyzny*, Warszawa 1999 (klasyfikacja błędów językowych).
6. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.
7. Uryga Z. *Godziny polskiego*, Warszawa-Kraków 1996.

Literatura dodatkowa:

1. Bortnowski S., *Ferdynandizm, czyli Gombrowicz w szkole*, Warszawa 1994.
2. Cegięła A. i Markowski A., *Z polszczyzną za pan brat*, Warszawa 1982.
3. Janus-Sitarz A., *W trosce o dobrą edukację. Prace dedykowane Profesor Jadwidze Kowalikowej z okazji 40-lecia pracy naukowej*. Kraków 2009.
4. Koc K., *Oswajanie średniowiecza, czyli o lekcjach wprowadzających w epokę*, „Polonistyka”, 2009, nr 1.
5. *Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole*, red. E. Bańkowska, A. Mikołajczuk, Warszawa 2006.
6. Kowal J., *O sztuce pisania wypracowań*, Kielce 1994r.
7. Kryda B., *Dramat w szkole*, „Język Polski w Szkole”, 1985/86 z. 4.
8. Kryda B., *Przemiany kanonu lekturowego*, [w:] *Relacje między kulturą wysoką i popularną w literaturze, języku i edukacji*, red. B. Myrdzik, M. Karwatowska, Lublin 2005.
9. Myrdzik B., *Rola hermeneutyki w edukacji polonistycznej*, Lublin 1999.
10. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994 r.
11. Niemierko B., *Między oceną szkolną a dydaktyką. Bliżej dydaktyki*, Warszawa 1999.
12. Pasterniak W., *Organizacja procesu poznawania lektury szkolnej*, Warszawa 1991.

13. Patrzalek T., *Metodyka testu polonistycznego*, Warszawa 1977, (rodzaje i typy zadań testowych, pomiar sprawdzający i różnicujący).
14. Pilch A., *Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego*, Kraków 2003, (rozdz. *Interpretacyjne spotkania literaturoznawstwa i dydaktyki*)
15. Ratajczak W., *Spiskowcy: Kordian i Wokulski*, „Polonistyka”, 2009, nr 11.
16. Rojszczak D., *Czytać średniowiecze*, „Polonistyka”, 2009, nr 4.
17. *Relacje między kulturą wysoką i popularną w literaturze, języku i edukacji*, red. B. Myrdzik, M. Karwatowska, Lublin 2005.
18. Świdarska B., Pichalska J., Dziedzic A., *Drama na lekcjach języka polskiego w liceum*. Warszawa 1995.
19. *Teksty kultury w szkole*, red. B. Myrdzik, L. Tymiakin, Lublin 2008.
20. Tomaszewski F., *Magia lektury*, Warszawa 1990.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny z elementami wykładu konwersatoryjnego, wspomagany technikami multimedialnymi. Laboratorium, warsztaty wspomagane technikami multimedialnymi. Wykorzystanie poczty elektronicznej w komunikacji ze studentami.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane poprzez odpowiedzi ustne w trakcie zajęć oraz pracę zaliczeniową lub kolokwium na koniec semestru; egzamin końcowy – zgodnie z zapisami w planie studiów.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecności oraz zaliczenie prac bieżących (ustnych lub pisemnych), semestralnych zaliczeń ustnych lub pisemnych i zdanie egzaminu końcowego.

Kryteria oceny semestralnych zaliczeń pisemnych:

- 0-50% – 2,0;
- 51-60% – 3,0;
- 61-70% – 3,5;
- 71-80% – 4,0;
- 81-90% – 4,5;
- 91-100% – 5,0.

Poprawy: Jednorazowa poprawa semestralnych zaliczeń ustnych lub pisemnych poza zajęciami w semestrze. Egzamin końcowy zgodnie z terminarzem.

Bilans punktów ECTS:

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godz.
Udział w ćwiczeniach	60 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	6 godz.
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	1 godz.
Przygotowanie się do egzaminu i obecność na egzaminie	2 godz.

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 + 2 = 4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa nauczycielska w szkole ponadpodstawowej - śródroczna
Nazwa w języku angielskim:	Professional teaching practice at secondary school - mid-year	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Renata Bryzek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek
Założenia i cele przedmiotu:		Przygotowanie studenta do realizacji indywidualnej praktyki z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Weryfikacja wiedzy teoretycznej, doskonalenie umiejętności praktycznych w trakcie zajęć realizowanych przez studenta w szkole – obserwowania lekcji języka polskiego prowadzonych przez szkolnego opiekuna praktyk, omawiania obserwowanych lekcji w grupie studentów, sporządzania odtwórczych konspektów obserwowanych lekcji i na tej podstawie planowania lekcji prowadzonych pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk oraz omawianych w trakcie zajęć. Program zajęć opracowany na podstawie wytycznych zawartych w aktualnym rozporządzeniu w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (z 2019 roku).
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W14, S_W15	Student zna zasady organizacji praktyki przedmiotowo- metodycznej z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_W01, KW_11
S_W14, S_W15	Identyfikuje strukturę lekcji i rozumie, jaka jest rola konspektu prowadzeniu zajęć w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
S_W14, S_W15	Identyfikuje metody, formy pracy, środki dydaktyczne w praktyce podczas obserwowania lekcji w szkole ponadpodstawowej.	K_W11
S_W14, S_W15	Ma świadomość znaczenia narzędzi pomiaru dydaktycznego wykorzystywanych w badaniu osiągnięć uczniów w szkole ponadpodstawowej.	K_W11

S_W14, S_W15	Rozumie rolę nauczyciela polonisty w budowaniu relacji interpersonalnych w klasie szkolnej.	K_W11
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01, S_U02	Ocenia obserwowane lekcje, odnosząc się do poszczególnych elementów ich struktury.	K_U10, K_U16
S_U01, S_U02	Dobiera metody nauczania stosownie do specyfiki zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_U10, K_U16
S_U01, S_U02	Konstruuje konspekt lekcji w szkole ponadpodstawowej stosownie do potrzeb i możliwości uczniów danej klasy, indywidualizuje nauczanie.	K_U10, K_U16
S_U01, S_U02	Prowadzi lekcję w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk, uwzględniając niezbędne w jej strukturze elementy.	K_U10, K_U16
S_U01, S_U02	Proponuje narzędzia pomiaru dydaktycznego w badaniu osiągnięć uczniów w szkole ponadpodstawowej..	K_U10, K_U16
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K04, S_K05	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia, ma świadomość roli nauczyciela w organizowaniu procesu kształcenia i potrzeby budowania autorytetu opartego na podmiotowych relacjach.	K_K01, K_K07
S_K04, S_K05	Potrafi formułować opinie na temat podstawowych zagadnień nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.	K_K01, K_K07
Forma i typy zajęć:	Laboratorium (15 godz.): - obserwowanie zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk, - prowadzenie zajęć z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk, - analiza i ocena zaobserwowanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych w grupie laboratoryjnej.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
• Znajomość zagadnień z zakresu pedagogiki i psychologii umożliwiających świadome obserwowanie i planowanie procesu kształcenia. • Znajomość zagadnień z zakresu dydaktyki ogólnej oraz podstawowych zagadnień z dydaktyki literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. • Znajomość wprowadzanych merytorycznych treści przedmiotu dydaktyka literatury i języka polskiego w szkole ponadpodstawowej, umiejętność wykorzystania wiedzy w obserwowaniu procesu kształcenia oraz prowadzeniu lekcji pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Organizacja praktyki śródrocznej z języka polskiego w szkole ponadpodstawowej. Specyfika nauczania przedmiotu język polski w szkole ponadpodstawowej. 2. Analiza i ocena działań pedagogicznych nauczyciela podczas obserwowanych zajęć. 3. Określanie celów kształcenia na podstawie obserwowanych lekcji.		

4. Analiza i ocena doboru metod i form pracy na lekcjach języka polskiego.
5. Analiza i ocena doboru środków dydaktycznych na lekcjach języka polskiego.
6. Analiza i ocena toku lekcji z uwzględnieniem poszczególnych części.
7. Analiza tematów obserwowanych lekcji oraz ocena stopnia ich realizacji.
8. Analiza i ocena czasowego rozplanowania poszczególnych części lekcji.
9. Określanie roli pracy własnej ucznia w przygotowaniu się do zajęć oraz w trakcie lekcji.
10. Pełnienie roli nauczyciela języka polskiego w szkole ponadpodstawowej – prowadzenie lekcji pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk.
11. Opracowanie, analiza i ocena odtwórczych konspektów lekcji z uwzględnieniem specyfiki nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej oraz z wykorzystaniem nowoczesnych metod i środków dydaktycznych.
12. Opracowanie, analiza i ocena twórczych konspektów lekcji z uwzględnieniem specyfiki nauczania języka polskiego w szkole ponadpodstawowej oraz z wykorzystaniem nowoczesnych metod i środków dydaktycznych.
13. Identyfikowanie oraz ocena celowości zastosowania różnych form kontroli i oceny na lekcjach języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.
14. Sprawdzanie stopnia realizacji celów lekcji poprzez wykorzystanie wybranych narzędzi pomiaru dydaktycznego podczas zajęć prowadzonych przez studentów.
15. Ewaluacja zaobserwowanych lub doświadczonych podczas lekcji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych.

Literatura podstawowa:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (język polski) – aktualnie obowiązujące.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów publicznych – aktualnie obowiązujące.
3. Program i podręcznik do języka polskiego w szkole ponadpodstawowej wykorzystywany w nauczaniu języka polskiego na danym etapie edukacyjnym przez nauczyciela – szkolnego opiekuna praktyk.

Literatura dodatkowa:

1. Wybrane programy nauczania, podręczniki, przewodniki metodyczne do języka polskiego w szkole ponadpodstawowej.
2. Wybrane internetowe portale i strony edukacyjne.
3. Ustawa o systemie oświaty, Prawo oświatowe – aktualnie obowiązujące.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach – aktualnie obowiązujące.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Praktyka śródroczna, w ramach której podejmowane są następujące działania: planowanie i organizacja procesu kształcenia, obserwacja lekcji, prowadzenie lekcji, opracowanie konspektów lekcji, analiza i ocena lekcji.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty będą sprawdzane poprzez odpowiedzi ustne studentów oraz pracę zaliczeniową lub kolokwium na koniec semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: przygotowanie, obserwacja, analiza, ocena i prowadzenie lekcji języka polskiego w szkole ponadpodstawowej, opracowanie konspektów odtwórczych obserwowanych zajęć i konspektów twórczych lekcji prowadzonych pod nadzorem uczelnianego opiekuna praktyk. Ustne odpowiedzi – na bieżąco, w trakcie kolejnych zajęć. Praca zaliczeniowa lub kolokwium – jednokrotna możliwość poprawienia poza zajęciami.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Samodzielne przygotowanie się do obserwacji i prowadzenia zajęć	8 godz.
Obserwacja i prowadzenie zajęć	15 godz.
Udział w konsultacjach przedmiotu	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka języka polskiego jako obcego i jako drugiego na etapie szkoły podstawowej
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of Polish as a foreign and as a second language
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Andrzej Borkowski, prof. uczelni
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Beata Wałęciuk-Dejneka, prof. uczelni, dr hab. Andrzej Borkowski, prof. uczelni, mgr Barbara Bandzarewicz
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie dydaktyki nauczania języków obcych, języka polskiego jako obcego oraz języka polskiego jako drugiego.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
K_W01	w pogłębionym stopniu wiedzę o specyfice filologii wśród nauk humanistycznych, jak też fakty, obiekty i zjawiska, teorie, dotyczące literatury polskiej i powszechnej, a zwłaszcza ich kontekstów kulturowych oraz współczesną metodologię badań filologicznych (literaturoznawczych i lingwistycznych), także w perspektywie problemów edukacyjnych.	P7S_WG_PO
K_W04	zagadnienia z zakresu związków literatury polskiej i powszechnej, komparatystyki literackiej oraz perspektywy szerokiego wykorzystania wiedzy literaturoznawczej i lingwistycznej w różnego typu projektach badawczych, kulturalnych i edukacyjnych.	P7S_WG_PO
K_W08	w głębokim stopniu problemy współczesnej komunikacji, teorię przekładu i lektury w kontekście tłumaczeń na język polski różnych tekstów literackich i użytkowych oraz ich wykorzystania w działaniach badawczych, kulturalnych, edukacyjnych, przedsiębiorczych.	P7S_WK_PO
K_W10	współczesne teorie literatury oraz języka oraz ich specyfikę i możliwości adaptacji i modyfikacji na użytek różnorodnych projektów badawczych	P7S_WG_PO

	związanych z pracą dyplomową oraz indywidualną i zbiorową aktywnością naukową i popularyzatorską.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	
K_U05	zmierzać do coraz większej samodzielności w stawianiu i rozwiązywaniu problemów badawczych dyscypliny, którą studiuje, używając merytorycznej argumentacji w oparciu o poglądy i doświadczenia własne oraz cudze oraz komunikować się na tematy specjalistyczne, szczególnie literaturoznawcze, ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców.	
K_U09	biegle posługiwać się w piśmie różnymi stylami funkcjonalnymi w zakresie języka polskiego także w kontekście pracy translatorskiej (tłumaczenia z wybranego języka obcego na język polski), badawczej oraz publicystyczno-informacyjnej.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_K01	krzewienia kultury języka polskiego, twórczego uczestnictwa w życiu oświatowym, literackim i kulturalnym społeczności lokalnej, inicjując w tym zakresie również działania przedsiębiorcze i edukacyjne.	
K_K02	otwartości na inne kultury, podejmowania działań, które mają na celu aktywne uczestnictwo w przedsięwzięciach na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza literackiego, małej i wielkiej ojczyzny, jak też włączanie się w różnego rodzaju w przedsięwzięcia badawczo-rozwojowe i oświatowe.	
K_K04	budowania społeczeństwa otwartego, szanującego odmienności kulturowe, zajmując postawę otwartości i zrozumienia wobec inności i niepełnosprawności.	
K_K06	rozwijania międzynarodowych i międzykulturowych kontaktów w celu transferu wartościowych idei i rozwiązań na gruncie nauki, kultury, edukacji, jak też przekraczania ograniczeń własnej wiedzy, rozumiejąc potrzebę dalszego kształcenia.	
Forma i typy zajęć:	15 g. wykład / 30 g. ćwiczeń	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza z zakresu nauko o języku, gramatyki języka polskiego, literatury polskiej		
Treści modułu kształcenia:		
Wykłady		
1. Przedmiot badań glottodydaktycznych i wybrane metody badań. 2. Metody nauczania 3. Różnice w metodach nauczania uczniów/studentów anglojęzycznych i wschodniojęzycznych 4. Problemy z adaptacją imigrantów, w tym dzieci z doświadczeniem migracji		

5. Sprawności językowe i ich rozwijanie
6. Praca z uczniami oraz studentami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
7. Wybrane zagadnienia fonetyczne (polskie spółgłoski i samogłoski, wymowa, upodobnienia, trudne miejsca w fonetyce języka polskiego)
8. Wybrane aspekty gramatyczne (nauczanie części mowy, części zdania)
9. Pismo w opozycji do mowy
10. Zasady pisowni
11. Ortografia w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego
12. Nauczanie słownictwa, sposoby doboru materiału leksykalnego, słowniki przydatne w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego
13. Różnica pomiędzy gramatyką pedagogiczną a naukową
14. Sposoby poprawiania błędów
15. Nauczanie języka wzorcowego i rozwijanie świadomości o mowie potocznej

Ćwiczenia

- 1-2 Techniki nauczania poszczególnych sprawności językowych
- 3-4-5 Planowanie lekcji języka polskiego jako obcego i drugiego
- 6-7-8 Tworzenie programów nauczania i przygotowywanie kursów językowych
- 9-10-11 Tworzenie scenariuszy lekcji
- 12-13-14 Dobór podręczników
- 15-16-17-18 Sposoby doboru treści w podręcznikach i skryptach
- 19-20-21-22 Sposoby pracy z multimediami w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego
- 23-24-25 Wykorzystanie platform do tworzenia gier w nauczaniu języka polskiego jako obcego i drugiego
- 26-27-28-29-30 Realizacja niektórych zagadnień z wykładów

Literatura podstawowa:

1. Banach M., Bucko D., Rozumienie tekstu pisanego w języku obcym na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019.
2. Bartnicka B., Kacprzak L., Rohozińska E, (red.), Vademecum lektora języka polskiego, Warszawa 1992.
3. Batko-Tokarz B., Tematyczny podział słownictwa współczesnego języka polskiego. Teoria, praktyka, leksykografia, Kraków 2019.
4. Dąbrowska A., Dobesz U., Pasieka M., Co warto wiedzieć? Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie, Warszawa 2010.
5. Gębał P.E., Miodunka T., Dydaktyka i metodyka nauczania języka polskiego jako obcego i drugiego, Warszawa 2020.
6. Gębał P.E., Podstawy dydaktyki języka polskiego jako drugiego. Podejście integracyjno-inkluzyjne, Kraków 2018.

Literatura dodatkowa:

1. Gofron B., 2013, Konstruktywistyczne ujęcie procesu uczenia się, „Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej”, nr 1(7), s. 159-172.
2. Janowska I., Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych. Na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2011.
3. Janowska I., Wypowiedź ustna w dydaktyce językowej. Na przykładzie języka polskiego jako obcego, Kraków 2019.
4. Januszewska E., Markowska-Manista U., Dziecko „inne” kulturowo w Polsce. Z badań nad edukacją szkolną, Warszawa 2017.
5. Jaroszevska A., O glottodydaktyce słowami glottodydaktyków, „Języki Obce w Szkole” 2014, nr 4, s. 52-66.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny wspomagany technikami multimedialnymi; ćwiczenia z nastawieniem praktycznym, niektóre zagadnienia z wykładów realizowane praktycznie;

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Sprawdzane są na kolokwium podczas zajęć w trakcie trwania semestru; wiedza egzekwowana jest na egzaminie końcowym;

Forma i warunki zaliczenia:

Egzamin;

Uzyskanie co najmniej 8 punktów z egzaminu (15 punktów);

Przedział punktacji 0-7 8-9 10 11-12 13 14-15

Ocena 2,0 3,0 3,5 4,0 4,5 5,0

Poprawa egzaminu w sesji egzaminacyjnej przewidziana w regulaminie studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	2 godz.
Udział w konsultacjach	1 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium i egzaminu	2 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Retoryka w kształceniu polonistycznym
Nazwa w języku angielskim:		Rhetoric in Polish language education
Język wykładowy:	Język polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		II stopnia
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr Barbara Stelingowska, dr Walentina Krupowies
Założenia i cele przedmiotu:		Poznanie teorii retoryki oraz kształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania figur retorycznych w edukacji polonistycznej
Symbol efektu	Efekty uczenia się WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W19	Zna na poziomie rozszerzonym terminologię specjalistyczną z zakresu retoryki.	K_W03, K_W06
S_W19	Zna uwarunkowania retoryczne różnego rodzaju tekstów oraz metody ich analizy.	K_W03, K_W06
Efekty uczenia się UMIEJĘTNOŚCI		
S_U19	Potrafi analizować zjawiska tekstowe w perspektywie ich uwarunkowań retorycznych.	K_U01, K_U02, K_U06, K_U09
S_U19	Potrafi rozpoznawać i stosować figury retoryczne w tekstach literackich i innych (publicystyka, mowy polityczne).	K_U01, K_U02, K_U06, K_U09
S_U21 S_U22	Potrafi wyszukiwać informacje wykorzystując źródła tradycyjne i cyfrowe.	K_U07, K_U08, K_U09, K_U14, K_U15
Efekty uczenia się KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
S_K10	Docenia i rozumie walory kulturotwórcze tradycji retorycznej.	K_K03, K_K05, K_K08
S_K08	Szanuje odmienną kulturę oraz rozumie potrzebę procesu samokształcenia.	K_K02, K_K04, K_K05
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia (15 godzin) / Wykład (15godzin)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność analizy i interpretacji tekstu.		
Treści modułu kształcenia:		

- Historia i przemiany retoryki
- Współczesne badania nad retoryką
- *Retoryka* Arystotelesa
- *Kształcenie mówcy* Kwintyliana
- Retoryka klasyczna i współczesna
- Retoryka w kulturze polskiej
- Struktura mowy
- Style retoryczne oraz ich zastosowanie
- W kręgu haseł i terminów: inwencja, dyspozycja, elokucja; zapamiętywanie i wygłaszanie mowy
- Retoryka i logika: argumentacja; strategie perswazyjne; odpieranie argumentów
- Toposy (typologia)
- Figury i tropy retoryczne
- Perswazja a manipulacja
- Językowe i pozajęzykowe elementy komunikacji współczesnej
- Retoryka a erystyka
- Współczesne mowy polityczne (wybrane przykłady)
- Współczesne debaty i dyskusje (przykłady)
- Retoryka w edukacji współczesnej

Literatura podstawowa:

- 1/ Arystoteles: *Retoryka*, tłum. i oprac. H. Podbielski (wyd. dowolne).
- 2/ Kwintyliana: *Kształcenie mówcy*, oprac. M. Brożek (wyd. dowolne).
- 3/ M. Korolko: *Sztuka retoryki. Przewodnik encyklopedyczny*. Wyd. II rozszerzone. Warszawa 1998.
- 4/ K. Bocheńska: *Sztuka retoryki: uczeń w roli mówcy*. Warszawa 2005.

Literatura dodatkowa:

- 1/ *Dydaktyka retoryki*. Red. B. Sobczak, H. Zgólkowa. Poznań 2011.
- 2/ J. Ziomek: *Retoryka opisowa*. Wrocław 2000.
- 3/ C. Perelman: *Imperium retoryki. Retoryka i argumentacja*, tłum. M. Chomicz, Warszawa 2002.
- 4/ E. Sarnowska-Temeriusz: *Przeszłość poetyki: od Platona do Giambattisty Vica*, wyd. 2. Warszawa 1995.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zajęcia wspomagane technikami multimedialnymi, ćwiczenia praktyczne, elementy wykładu i dyskusji.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty K_W03, K_W06 sprawdzane będą na bieżąco (sprawdziany, testy) oraz na końcowym pisemnym kolokwium na ocenę.

Efekty K_U01, K_U02, K_U06, K_U09 oraz K_K02, K_K03, K_K04, K_K05, K_K08 będą sprawdzane w trakcie zajęć.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie pisemne. Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: uzyskanie pozytywnych ocen ze sprawdzianów i testów oraz kolokwium końcowego. O wyniku końcowym decyduje średnia ocen.

Bilans punktów ECTS*:

Aktywność	Obciążenie studenta stacjonarnego
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	15 godz.
Udział w konsultacjach	5 godz.

Samodzielne przygotowanie się do zajęć oraz zaliczenia na ocenę/egzaminu	40 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Lektorat tekstów zagranicznych
Nazwa w języku angielskim:		Foreign texts language course
Język wykładowy:	Język rosyjski z elementami j. polskiego	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego stopnia
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	8	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Elena Koriakowcewa
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Elena Koriakowcewa, dr Ewa Kozak
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest wyuczenie umiejętności lingwistycznej analizy treści medialnych, także wyuczenie nawyku poszukiwania w źródłach zagranicznych informacji na temat określonych wydarzeń oraz budowanie na tej podstawie wypowiedzi o tych wydarzeniach.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	zna i rozumie na poziomie rozszerzonym terminologię specjalistyczną szczególnie z zakresu literaturoznawstwa oraz relacje między literaturą i językiem w kontekście komunikacji cyfrowej i zjawisk medialnych.	K_W01, K_W02
S_W07	zna i rozumie zasady problematyzowania i kreowania różnych wytworów kultury piśmienniczej i wizualnej oraz różnorodność szkół i teorii badawczych, umożliwiających twórcze rozwiązywanie problemów naukowych.	K_W01 ;KW_03, K_W10
S_W09	teorię przekładu i lektury w kontekście praktycznego tłumaczenia na język polski różnych tekstów literackich i użytkowych.	K_W02, K_W01, K_W03, K_W10
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_W01, S_W02	Potrafi porozumiewać się za pomocą współczesnych technik komunikacyjnych ze specjalistami zwłaszcza w zakresie literaturoznawstwa.	K_U01, K_U03, K_U15
S_W05	biegle posługiwać się w piśmie różnymi stylami funkcjonalnymi w zakresie języka polskiego także w kontekście pracy translatorskiej (tłumaczenia z wybranego języka obcego na język polski) i publicystycznoinformacyjnej (reportaż, esej, wywiad, felieton)	K_U01

S_W01, S_W06	wykonać tłumaczenia z wybranego języka obcego na język polski różnego rodzaju tekstów (literackich, publicystycznych, naukowych) uwzględnianych jako kontekst dla pracy dyplomowej oraz projektowanych działań przedsiębiorczych.	K_U01, K_U03, K_U5
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	jest gotów do pogłębiania i rozwijania upodobań literackich, językowych i kulturalnych, uczestnicząc w życiu kulturalnym miasta i regionu	K_K04
S_K02, S_K06	rozwijania międzynarodowych i międzykulturowych kontaktów w celu transferu wartościowych idei i rozwiązań.	K_K04, K_K07, K_K01
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (45 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
• Znajomość terminologii odnoszącej się do zagadnień lingwistycznych oraz komunikacji interkulturowej. • Znajomość języka obcego (rosyjskiego) na poziomie B2 według Common European Framework of Reference for Languages.		
Treści modułu kształcenia:		
Prowadzący przesyła materiały do zajęć na kilka dni przed każdym spotkaniem – teksty prasowe dotyczące polityki, ekonomiki, edukacji, problemów współczesnego świata, nauki i technologii, społeczeństwa, kultury, literatury i tradycji, stylu życia.		
Literatura podstawowa:		
1. Duszak A., <i>Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa</i>, Warszawa 1998. 2. Sharma Pete, <i>Reading the News</i>, Thomson ELT, 2007 3. Лютова О.В. <i>Учимся читать газетный текст: информационное сообщение, репортаж, интервью: учеб. пособие для самостоятельной работы иностранных студентов-журналистов</i>. Белгород: ИПЦ «ПОЛИТЕРРА», 2008.		
Literatura dodatkowa:		
1. M. Korolko, <i>Sztuka retoryki, Przewodnik encyklopedyczny</i>, Warszawa 1998. 2. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz-Jedynak, <i>Podstawy stylistyki i retoryki</i>, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Ćwiczenia wspomagane technikami multimedialnymi, elementy metody konwersacyjnej oraz elementy metody kognitywnej. Prowadzący przesyła studentom teksty, które będą analizowane podczas zajęć. Obowiązkiem studentów jest zapoznać się z nimi. Podczas zajęć, w ramach dyskusji dydaktycznej i burzy mózgów, teksty są analizowane.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Efekty sprawdzane będą na kolokwium pod koniec semestru oraz w pracy zaliczeniowej. Praca zaliczeniowa (samodzielny artykuł napisany w oparciu o przerabiane teksty).		
Forma i warunki zaliczenia:		
Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: aktywność na zajęciach; uzyskanie łącznie co najmniej 51 punktów z zaliczenia z kolokwium, także z każdej domowej pracy pisemnej.		

Przedział punktacji:

- 0-50% – 2,0;
- 51-60% – 3,0;
- 61-70% – 3,5;
- 71-80% – 4,0;
- 81-90% – 4,5;
- 91-100% – 5,0.

Poprawy:

Jednorazowa poprawa kolokwium pisemnego w trakcie zajęć w semestrze.

KRYTERIA OCENIANIA:

5,0 - znakomita wiedza, bardzo dobrze opanowane umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne

4,5 - pogłębiona wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne

4,0 - dobra wiedza, dobrze wyuczone umiejętności oraz wykształcone kompetencje personalne i społeczne

3,5 - zadowalająca wiedza, wyuczone umiejętności oraz kompetencje personalne i społeczne

3,0 - podstawowa wiedza, opanowane najważniejsze umiejętności oraz wykształcone podstawowe kompetencje personalne i społeczne

2,0 - niezadowalająca wiedza, nieopanowane umiejętności oraz niewykształcone kompetencje personalne i społeczne.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach ćwiczeniowych	45 godz.
Udział w konsultacjach	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	75 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium oraz pracy semestralnej	75 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	200 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	8

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Lektorat tekstów zagranicznych
Nazwa w języku angielskim:		Analyzing print texts
Język wykładowy:	Język angielski z elementami j. polskiego i rosyjskiego	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia Polska
Jednostka realizująca:	Instytut Językoznawstwa i Literaturoznawstwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		drugiego
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	8	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Natalia Sanżarewska-Chmiel
Imię i nazwisko prowadzącego przedmiotu:		dr Kristina Vorontsova, dr Jacek Kowzan
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest wyuczenie umiejętności lingwistycznej analizy treści medialnych, także wyuczenie nawyku poszukiwania w źródłach zagranicznych informacji na temat określonych wydarzeń oraz budowanie na tej podstawie wypowiedzi o tych wydarzeniach.
Symbol efektu	Efekty kształcenia: WIEDZA	Symbol efektu specjalnościowego
S_W07	ma ugruntowaną i pogłębioną wiedzę o systemach interpunkcyjnych oraz z zakresu praktycznej stylistyki oraz kompozycji i kreowania tekstów w sieci.	K_W05, K_W06, K_W07
S_W08	zna i swobodnie porusza się po obszarach różnych form tekstów literackich, ikonicznych, audiowizualnych, użytkowych (niezbędnych w praktyce twórczego pisania)	K_W03, K_W05, K_W07
S_W09	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o roli komunikacji z otoczeniem i pisania tekstów użytkowych i reklamowych w kontekście jego literackich i językowych uwarunkowań i aspektów oraz wpływu tradycji literackiej na zasady tworzenia przekazu pisemnego.	K_W06, K_W07
Efekty kształcenia: UMIEJĘTNOŚCI		
S_U01	potrafi wiedzę teoretyczną z zakresu literatury i twórczego pisania stosować w działaniach praktycznych, zwłaszcza o charakterze translatorskim.	K_U01, K_U03, K_U04, K_U08, K_U09
S_U04	potrafi twórczo korzystać z tradycji literackiej w kontekście tworzenia strategii komunikacyjnych na potrzeby różnych podmiotów/organizacji/institucji (biznes, organizacje społeczne, polityczne, kulturalne, oświatowe etc.).	K_U04, K_U10, K_U13

S_U06	posiada praktyczne umiejętności działań o charakterze publicystycznym, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami komunikacyjnymi w kontekście kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie).	K_U03, K_U06, K_U07, K_U08
S_U07	potrafi wyszukiwać, wytwarzać, selekcjonować i weryfikować informacje, świadomie korzystając z dostępnych źródeł, jak też pracować w zespole, wykonując określone zadania.	K_U01, K_U03, K_U04
Efekty kształcenia: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
S_K01	ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, jak też potrzebę wymiany poglądów i myśli w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej.	K_K02, K_K04, K_K06
S_K02	ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i etyki w pracy w zakresie tłumaczeń, kreacji i edycji tekstu, jak też potrzebę budowania społeczeństwa otwartego oraz innowacyjnego.	K_K02, K_K04
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (45 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość języka obcego (angielskiego) przynajmniej na poziomie B2.		
Treści modułu kształcenia:		
Lektura i elementy przekładu wybranych przez studentów i wykładowcę tekstów prasowych / internetowych. Kurs obejmuje następujące bloki tematyczne: 1. Polityka 5h 2. Ekonomia 5h 3. Edukacja 5h 4. Problemy współczesnego świata 5h 5. Nauka i medycyna 5h 6. Technologia 5h 7. Społeczeństwo i kultury 5h 8. Literatura i tradycje 5h 9. Stylu życia. 5h		
Literatura podstawowa:		
Duszak A., Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa, Warszawa 1998. Sharma Pete, Reading the News, Thomson ELT, 2007 Cambridge English for the Media. Cambridge: Cambridge University Press.		
Literatura dodatkowa:		
1. M. Korolko, Sztuka retoryki, Przewodnik encyklopedyczny, Warszawa 1998. 2. E. Wierzbicka, A. Wolański, D. Zdunkiewicz-Jedynak, Podstawy stylistyki i retoryki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008. 3. Elektroniczna wersja gazet The Times, The Daily Express, The New York Times, The Washington Post, The Mirror		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Ćwiczenia wspomagane technikami multimedialnymi, elementy metody konwersacyjnej oraz elementy metody kognitywnej. Prowadzący przesyła studentom teksty, które będą analizowane podczas zajęć. Obowiązkiem studentów jest zapoznać się z nimi. Podczas zajęć, w ramach dyskusji dydaktycznej i burzy mózgów, teksty są analizowane.		

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studenta:

Efekty sprawdzane będą na kolokwium pod koniec semestru oraz w pracy zaliczeniowej. Praca zaliczeniowa (samodzielny artykuł napisany w oparciu o przerabiane teksty).

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: aktywność na zajęciach; obecność na zajęciach (dopuszcza się 2 nieobecności nieusprawiedliwione, zaliczenie wszystkich bloków tematycznych. Ocena kursu jest średnią 9 ocen zaliczenia poszczególnych bloków tematycznych

Bilans punktów ECTS:**Studia stacjonarne**

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	45 godz.
Konsultacje	5 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	75 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium oraz pracy semestralne	75 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	200 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	8

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Redakcja i opracowanie edycji tekstu polskiego i obcojęzycznego 1 i 2
Nazwa w języku angielskim:	Editing of the Polish text and foreign language texts 1 and 2	
Język wykładowy:	Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	Filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):	II stopnia	
Rok studiów:	1-2	
Semestr:	semestr 2 (20 godzin), semestr 3 (30 godzin)	
Liczba punktów ECTS:	6+7	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Marcin Pliszka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka	
Założenia i cele przedmiotu:	Założeniem i celem kształcenia jest nabycie umiejętności w przygotowywaniu projektów edytorskich (tworzenie makiet konkretnych edycji: opracowanie koncepcji tomu, opracowanie merytoryczne, przygotowanie oprawy graficznej, adiustacja i korekta). Asymilacja praktycznej wiedzy z zakresu redagowania i korygowania tekstu oraz udostępniania tekstu w sieci.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W04	Ma poszerzoną, szczegółową wiedzę o istocie i przebiegu procesów wydawniczych i poligraficznych, jak też sprawności twórczego korzystania z tradycji literackiej i kulturowej.	K_W02, K_W06, K_W09
S_W06	Ma pogłębioną wiedzę w zakresie redakcji, korekty naukowej i technicznej oraz pracy z tekstem obcojęzycznym i jego przekładem na język polski.	K_W08, K_W09
S_W03	Ma pogłębioną wiedzę na temat terminologii literaturoznawczej, pracy redakcyjnej samodzielnej i zespołowej również w kontekście prowadzenia własnej działalności gospodarczej	K_W02, K_W06, K_W09
S_W02	Zna zasady kreacji tekstu, edycji oraz przekładu.	K_W06, K_W07, K_W09
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	Potrafi wiedzę teoretyczną z zakresu literatury i twórczego pisania stosować w działaniach praktycznych.	K_U01, K_U03, K_U04, K_U08, K_U09

SU_02	Potrafi wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o mediach i środkach komunikacji w kontekście literatury łączyć ze sprawnościami laboratoryjnymi – posiada szczegółowe sprawności warsztatowe.	K_U08, K_U13
SU_03	Potrafi praktycznie stosować zasady interpunkcji i reguły zapisu bibliograficznego, jak też twórczo odnosić się do tradycji literackiej i przetwarzać ją na użytek własnych projektów literacko-kulturalnych i biznesowych.	K_U01, K_U02, K_U03, K_U09
S_07	Potrafi wyszukiwać, selekcjonować i weryfikować informacje, świadomie korzystając z dostępnych źródeł, jak też pracować w zespole, wykonując określone zadania.	K_U01, K_U03, K_U04
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K02	Ma świadomość znaczenia profesjonalizmu i etyki w pracy w zakresie kreacji i edycji tekstu, jak też potrzebę budowania społeczeństwa otwartego oraz innowacyjnego.	K_K02, K_K04
S_K01	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego, jak też potrzebę wymiany poglądów i myśli w skali lokalnej, ogólnopolskiej i międzynarodowej	K_K02, K_K04, K_K06
Forma i typy zajęć:	wykład 15 g.; laboratorium 30 g.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa znajomość obsługi programów z pakietu Microsoft Office (ze szczególnym uwzględnieniem programu Word).		
Treści modułu kształcenia:		
16. Zajęcia praktyczne obejmujące pogłębianie umiejętności sprawnego korygowania błędów w składanym do druku lub złożonym tekście (emendacje merytoryczne, stylistyczne, ortograficzne, interpunkcyjne) i inne. Praca wykonywana tradycyjnie i komputerowo (śledzenie zmian i komentarzy podczas edytowania tekstu). Przygotowanie tekstu do druku. 17. Łączenie zdolności publicystycznych, redakcyjnych z kompetencjami specjalistycznie edytorskimi w celu uzyskania maksymalnie profesjonalnego efektu publikacji (sposoby prezentowania skomplikowanych treści w komunikatywnych formach, dostosowywanie adekwatnych mediów przekazu, przy pogłębionej znajomości narzędzi redagowania i składu). 18. Wykonywanie własnych projektów edytorskich. Analizowanie konkretnych rozwiązań. Podstawy typografii. Elementy liternictwa. Wymogi czytelności publikacji. Pełne opracowanie graficzne publikacji. 19. Kompozycja edycji. Właściwy dobór formatu publikacji (wielkość strony, rozmiar kolumny, rodzaj czcionki, rodzaju papieru etc.). Sporządzanie makiet i szkiców. 20. Kontrola i korygowanie wieloaspektowej poprawności książki. Adiustacja i korekta techniczna. Typowe błędy składu. 21. Kształcenie umiejętności komunikacji interpersonalnej z autorami oraz z pracownikami wydawnictwa. 22. Przygotowanie edycji tekstów literackich lub naukowych (polskich lub w języku obcym) do druku i publikacji w sieci.		
Literatura podstawowa:		
7. Phil Baines, Andrew Haslam: <i>Pismo i typografia</i>. Tłum. Dorota Dziewońska. Warszawa 2010. 8. Janusz Dunin: <i>Wstęp do edytorstwa</i>. Łódź 2003. 9. Konrad Górski: <i>Tekstologia i edytorstwo dzieł literackich</i>. Warszawa 1975 (i wyd. nast.).		

10. Robert Krerowicz, Stanisław Krawiec: *Wprowadzenie do edycji tekstów*. Kraków 2000.
11. Roman Loth: *Podstawowe pojęcia i problemy tekstologii i edytorstwa naukowego*. Warszawa 2006.
12. Michael Mitchell, Susan Wightman: *Typografia książki. Podręcznik projektanta*. Tłum. Dorota Dzięwońska. Kraków 2012.
13. Barbara Osuchowska: *Poradnik autora, tłumacza i redaktora*. Warszawa 2005.
14. Robin Williams: *Mistrzowskie stosowanie czcionek*. Gliwice 2003.
15. Adam Wolański: *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik*. Warszawa 2008.

Literatura dodatkowa:

6. Czyż Antoni: *Jaki zapis? Poradnik polonisty*. Siedlce 1999.
7. Bhaskaran Lakshmi: *Czym jest projektowanie publikacji?* Tłum. Katarzyna Więcek. Warszawa 2007.
8. Gajda Stanisław: *Współczesna polszczyzna naukowa. Język czy żargon?* Opole 1999.
9. Krzysztof Lenk: *Krótkie teksty o sztuce projektowania*. Gdańsk 2011.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Prezentacja, dyskusja, elementy wykładu; praca laboratoryjna studenta na oprogramowaniu komputerowym pod opieką wykładowcy.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty weryfikowane są całościowo i stopniowo podczas wykonywanych prac podczas ćwiczeń. Wykonanie projektu edycji i jej publikacja w sieci.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu, spełnienie każdego z opisanych niżej warunków:

1. Przygotowanie do zajęć i aktywność – ocena na bieżąco w trakcie trwania zajęć.
2. Własny projekt edytorski (przygotowanie publikacji do druku i do zamieszczenia w sieci).

Przedmiot kończy się egzaminem

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach i wykładach	50 godzin
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	130 godzin
Udział w konsultacjach z przedmiotu	1 godzina
Przygotowanie się do zaliczenia	74 godziny
Samodzielne przygotowanie się do egzaminu	70 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	325 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	13 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Krytyka literacka i artystyczna
Nazwa w języku angielskim:	Literary and artistic criticism	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		II stopnia
Rok studiów:	2	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	6	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Roman Bobryk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Roman Bobryk, Sławomir Sobieraj, Andrzej Borkowski, Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z historią i zadaniami krytyki literackiej i artystycznej, najważniejszymi obszarami aktywności krytycznej i gatunkami wypowiedzi krytycznych
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W06	Student ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju i istoty krytyki literackiej i artystycznej ze szczególnym uwzględnieniem krytyki polskiej	K_W03, K_W08
S_W03	Student ma pogłębioną wiedzę teoretyczną i praktyczną na temat stylistycznego, gatunkowego i funkcjonalnego zróżnicowania różnych tekstów krytycznoliterackich oraz krytycznych wypowiedzi na temat różnych dzieł sztuki	K_W08, K_W11, K_W12
S_W04,	Student posiada wiedzę na temat analizy i interpretacji różnego rodzaju wypowiedzi z zakresu krytyki literackiej i artystycznej	K_W08, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01, S_U03, S_U04	Student posiada umiejętność analizy i interpretacji różnego rodzaju wypowiedzi krytycznoliterackich oraz wypowiedzi krytycznych dotyczących dzieł plastycznych, filmowych i muzycznych	K_U01, K_U02, K_U05, K_U08, K_U09, K_U11

S_U04, S_U05, S_U07	Student posiada umiejętność samodzielnego tworzenia podstawowych form wypowiedzi krytycznych w wybranym zakresie (literatura, sztuka, film)	K_U01, KU_02, K_U03, K_U06, K_U07, K_U08, K_U11, K_U12, K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Student ma pełną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności i rozumie potrzebę ciągłego podnoszenia swoich kompetencji	K_K05, K_K06, K_K08
S_K05	Student charakteryzuje się wrażliwością estetyczną, refleksyjnością i jest krytycznym obserwatorem życia literackiego i artystycznego	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
Forma i typy zajęć:	Wykład (15 godz.) i ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zainteresowanie literaturą, sztuką i filmem		
Treści modułu kształcenia:		
Wykłady: 1. Krytyka literacka w perspektywie nauki o literaturze. Cele i zadania krytyki literackiej. 2. Historyczne i współczesne gatunki wypowiedzi krytycznej. 3. Początki refleksji krytycznoliterackiej w kulturze europejskiej (grecka i rzymska krytyka literacka). Krytyka literacka w dobie staropolskiej i w oświeceniu 4. Krytyka literacka i artystyczna w XIX wieku – Polska i świat. 5. Dyskusje krytycznoliterackie dwudziestolecia międzywojennego 6. Socrealistyczna krytyka jako narzędzie sterowania gustami i poglądami odbiorców. Krytyka literacka i artystyczna w PRL. 7. Dyskusje i polemiki współczesnej krytyki literackiej. 8. Historia i teoria krytyki muzycznej 9. Krytyka filmowa w teorii i praktyce. Ćwiczenia: 1. Poetyka manifestu literackiego/artystycznego. Analizy wybranych tekstów. 2. Informacja, interpretacja i ocena w krytyce artystycznej – ćwiczenia analityczne 3. Małe formy krytycznoliterackie i ich media 4. Bieżąca krytyka literacka – autorzy i pisma. 5. Recenzja i jej typy – od lektury do praktyki. 6. Artykuł krytycznoliteracki 7. Prezentacja sylwetki pisarza/poety 8. Rozmowa z pisarzem – jak się przygotować i jak ją prowadzić 9. Sprawozdanie z wystawy/wernisażu/koncertu – próby pisarskie 10. Recenzja teatralna 11. Krytyka filmowa w teorii i praktyce.		
Literatura podstawowa:		
1. Cz. P. Dutka, <i>Literatura – badacz i krytyk. Wybrane role partnerów interakcji poznawczej</i>. Zielona Góra 2000. 2. D. Kozicka, <i>Krytyczne (nie)porządki. Studia o współczesnej krytyce literackiej w Polsce</i>. Kraków 2012. 3. K. Mętrak, <i>Krytyka – twórczość przekłeta</i>. Warszawa 1995.		

4. Janusz Sławiński, *Funkcje krytyki literackiej*, [w:] tegoż, *Dzieło, język, tradycja, Prace wybrane*, t. II, Kraków 1998. s. 159-183.

Literatura dodatkowa:

1. M. Głowiński, *Próba opisu tekstu krytycznego*, w: tegoż, *Dzieła wybrane, t. II Dzieło wobec odbiorcy. Szkice z komunikacji literackiej*, Kraków, s. 301-315.
2. „Kartografowie dziwnych podróży”. *Wypisy z polskiej krytyki literackiej XX wieku*, red. i wstęp M. Wyka. Kraków 2004.
3. K. Kłosińska, *Feministyczna krytyka literacka*, Katowice 2010.
4. *Konstelacje krytyczne*. Tom I – II. Red. D. Kozicka, M. Świerkosz, K. Trzeciak. Kraków 2020.
5. D. Tubielewicz-Mattsson, *Polska socrealistyczna krytyka literacka jako narzędzie władzy*, Uppsala 1997.
+ wybór prac polskich krytyków literackich i filmowych XX wieku (np. S. Barańczaka, J. Błońskiego, T. Burka, A. Kijowskiego, K. Mętraka, K. Uniłowskiego, K. Wyki)

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład z elementami pokazu multimedialnego. Analiza tekstu. Dyskusja. Ćwiczenia praktyczne

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty W_01 i W_02 oraz S_01 zostaną zweryfikowane na podstawie egzaminu ustnego w sesji egzaminacyjnej. Pozostałe efekty będą weryfikowane na bieżąco oraz na podstawie pracy zaliczeniowej (recenzji) pisanej na zakończenie semestru.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na wszystkich zajęciach, aktywność oraz przygotowanie pracy semestralnej (recenzji wybranej literackiej nowości wydawniczej, ewentualnie filmu lub płyty).
Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie oceny pozytywnej na egzaminie ustnym.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Udział w wykładach i ćwiczeniach

45 godz.

Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń

30 godz.

Przygotowanie pracy semestralnej

45 godz.

Przygotowanie się do egzaminu

30 godz.

Sumaryczne obciążenie pracą studenta

150 godz.

Punkty ECTS za przedmiot

6

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Pisanie scenariuszy 2
Nazwa w języku angielskim:	Screenwriting	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		II stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	3	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Celem zajęć jest dostarczenie słuchaczom praktycznych narzędzi umożliwiających pracę w produkcjach audiowizualnych. Przedmiot łączy w sobie wiedzę z umiejętnościami praktycznymi
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie wybranej specjalności	K_W01, K_W02, K_W05, K_W07
S_W03	ma pogłębioną wiedzę teoretyczną i praktyczną na temat zróżnicowania stylistycznego i funkcjonalnego tekstów reklamowych i użytkowych	K_W08
S_W06	ma pogłębioną wiedzę o wybranych zagadnieniach historii, kultury i literatury w języku polskim	K_W03, K_W08
S_W04	ma wiedzę na temat analizy i interpretacji tekstów, rozumie podstawowe metody analizy krytycznej tekstu	K_W08, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	ma umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie wybranej specjalności	K_U01, K_U02, K_U05

S_U07	posiada praktyczne umiejętności działań o charakterze pisarskim, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami do kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie, reklamowe).	K_U03, K_U06, K_U07, K_U08
S_U05	posiada umiejętność samodzielnego tworzenia tekstów użytkowych i artystycznych oraz wypowiedzi pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych	K_U12, K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	ma pełną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego i edukacji kulturalnej, samodzielnie wyznaczając kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K05, K_K06, K_K08
S_K03	potrafi prawidłowo określić priorytety służące realizacji określonych zadań	K_K01, K_K06, K_K07
S_K04	posiada szerokie kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określania własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów	K_K02, K_K04, K_K05, K_K08
S_K05	aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym, wykorzystując swoją wiedzę i umiejętności	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06

Forma i typy zajęć:

ćwiczenia (30 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Umie sprawnie posługiwać się językiem polskim, zna odmiany gatunkowe. Przejawia postawę otwartości i zaangażowania.

Treści modułu kształcenia:
Ćwiczenia warsztatowe:

1. Budowanie postaci
2. Tworzenie historii
3. Typy bohaterów
4. Budowanie scen
5. Fabuła, konstrukcja, schemat
6. Realizacja obrazu filmowego
7. Analiza nagrodzonych scenariuszy teatralnych i filmowych
8. Technika pisania scenariuszy filmu pełnometrażowego, adaptacji, filmu gatunkowego i artystycznego
9. Budowanie własnego warsztatu scenarzysty
Tworzenie scenariuszy do filmów fabularnych, seriali, programów telewizyjnych, filmów dokumentalnych, reportaży, teledysków, reklam, spektakli teatralnych (3 godz.)

Literatura podstawowa:

1. Arystoteles, Poetyka, Henryk Podbielski, Warszawa 2004
2. Field Syd, Rilla Rolf, Pisanie scenariusza filmowego, przeł. Wanda Wertenstein, Beata Pankau. Warszawa 1998
3. Frensham Raymond G., Jak napisać scenariusz filmowy, przeł. Paweł Wawrzyszko, Kraków 1998
4. Hunter Lew, Kurs pisania scenariuszy, przeł. Tomasz Szafrąński, Myślenice 2013

5. Hendrykowski Marek, Scenariusz filmowy. Teoria i praktyka, Poznań 2016
6. Linda Aronson, Scenariusz na miarę XXI wieku. Obszerny przewodnik po technikach pisania nowoczesnych scenariuszy, przeł. Agnieszka Kruk, Warszawa 2014.
7. Schütte Oliver, Praca nad scenariuszem. Przeł. Maria Borzęcka, Aneta Głowska, Warszawa 2005
8. Vogler Christopher, Podróż autora. Struktury mityczne dla scenarzystów i pisarzy, przeł. Karolina Kosińska, Warszawa 2010

Literatura dodatkowa:

1. Goldman William, Przygody scenarzysty, tłum. Maciej Karpiński Warszawa 1999
2. Młod(sz)a Polska. Antologia tekstów dla teatru, red. Agata Dąbek, Warszawa 2021
3. Russin R., Jak napisać scenariusz filmowy, Warszawa 2009;
4. Russin Robin U., William Missouri Downs, Jak napisać scenariusz filmowy, tłum. Ewa Spirydowicz, Warszawa 2005
5. Przyłipiak Mirosław, Poetyka kina dokumentalnego, Gdańsk 2000.
6. Wrycza-Bekier J., Magia słów. Jak pisać teksty, które porwą tłumy, Gliwice 2014.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Elementy analizy i interpretacji tekstów kultury, zajęcia praktyczne, warsztatowe, twórcze.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Efekty zostaną sprawdzone na podstawie przygotowanych przez studentów w trakcie trwania semestru, prac pisemnych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Na warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu składają się: obecność i aktywność na ćwiczeniach oraz pozytywna ocena z wykonanych prac w trakcie trwania semestru. Średnia ocen daje wynik końcowy.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	25 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	10 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	35 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Kultura medialna
Nazwa w języku angielskim:	Media culture	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		II stopnia
Rok studiów:	drugi	
Semestr:	trzeci	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka, dr hab. Roman Bobryk
Założenia i cele przedmiotu:		Wyposażenie słuchaczy w wiedzę z zakresu współczesnej kultury medialnej. Przygotowanie do współwspółuczestnictwa w procesach i przemianach łąchocących we współczesnej kulturze. Nabycie przez studentów umiejętności i kompetencji w zakresie samodzielnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie konsumpcyjnym
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej w zakresie wybranej specjalności	K_W01, K_W02, K_W05, K_W07
S_W05	ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania mediów, metod i technik public relations w reklamie i copywritingu, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości słownictwa i frazeologii języka reklamy	K_W02, K_W07, K_W08
S_W07	ma wiedzę o instytucjach kultury i podstawową orientację we współczesnym życiu kulturalnym i medialnym w Polsce	K_W11, K_W12

S_W06	ma pogłębioną wiedzę o wybranych zagadnieniach historii, kultury i literatury w języku polskim	K_W03, K_W08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U05	posiada umiejętność samodzielnego tworzenia tekstów użytkowych i artystycznych oraz wypowiedzi pisemnych w zakresie dyscyplin filologicznych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych	K_U12, K_U13
S_U06	potrafi wiedzę teoretyczną z zakresu nauki o mediach w kontekście literatury łączyć ze sprawnościami laboratoryjnymi - posiada szczegółowe sprawności warsztatowe (kreowanie tekstów reklamowych, tekstów użytkowych na potrzeby mediów).	K_U08, K_U13
S_U07	posiada praktyczne umiejętności działań o charakterze pisarskim, jak też potrafi posługiwać się nowoczesnymi mediami do kreacji różnego typu tekstów (teksty użytkowe, literackie, reklamowe).	K_U03, K_U06, K_U07, K_U08
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K02	ma rozwinięte umiejętności komunikacyjne, społeczne, interpersonalne i interkulturowe, które predysponują do pracy w sektorze mediów	K_K01, K_K06
S_K05	aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym, wykorzystując swoją wiedzę i umiejętności	K_K01, K_K02, K_K03, K_K06
S_K01	ma pełną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia zawodowego i edukacji kulturalnej, samodzielnie wyznaczając kierunki własnego rozwoju i kształcenia	K_K05, K_K06, K_K08
Forma i typy zajęć:	ćwiczenia (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowe wiadomości z zakresu komunikowania społecznego oraz funkcjonowania mediów we współczesnym społeczeństwie informacyjnym		
Treści modułu kształcenia:		
Ćwiczenia:		
1. Media we współczesnej kulturze (klasyfikacje, funkcje, media tradycyjne i cyfrowe). 2. Kultura – definicje, rola, odmiany. Kultura masowa – kultura popularna (popkultura) – kultura medialna – cyberkultura. 3. Kulturotwórcza rola telewizji: rodzaje, formy, gatunki, seriale itp. 4. Reklama: definicje, funkcje, cechy, cele, formy (radiowa, telewizyjna, internetowa).		

5. Analiza komunikatów medialnych. Czynniki perswazyjne, treści artystyczne, wpływ i znaczenie w procesie wychowania społeczeństwa i ukazywania wzorów kulturowych.
6. Analiza treści medialnych oraz ich wpływ na najmłodszych odbiorców
7. Wizerunek kobiety i mężczyzny w mediach na podstawie prasy i telewizji: stereotypy, reklama, moda, telenowele, płęć kulturowa a język i mass media.
8. Przemysł filmowy i show biznes
9. Kultura medialna a nowe media: muzyka i kultura wideoklipu, kultura młodzieżowa, kreacje społeczne i ikony medialne, tabloidyżacja kultury itp.
10. Wartości kulturowe w grach komputerowych.
11. Kultura medialna w polityce
12. Język i narracja współczesnej kultury medialnej

Literatura podstawowa:

1. Gajda Janusz, Pedagogika kultury w zarysie, Kraków 2006.
2. Gała Aleksandra, Uflik Iwona, Oddziaływanie „agresywnych” gier komputerowych na psychikę dzieci, Lublin 2000.
3. Gadżety popkultury: społeczne życie przedmiotów, red. Wiesław Godzic, Maciej Żakowski, Warszawa 2007.
4. Goban-Klas Tomasz, Media i komunikowanie masowe: teorie i analizy prasy, radia, telewizji i Internetu, Kraków 2002.
5. Godzic Wiesław, Telewizja jako kultura, Kraków 2002.
6. Gorman Lyn, McLean David, Media i społeczeństwo: wprowadzenie historyczne, Kraków 2010.
7. Jenkins Henry, Kultura konwergencji: zderzenie starych i nowych mediów, Warszawa 2007.
8. Kłoskowska Antonina, Kultura masowa: krytyka i obrona, Warszawa 2006.
9. Kobiety, mężczyźni i społeczeństwo, red. Zbyszko Melosik, Warszawa 2008
10. Kultura popularna – tożsamość – edukacja, red. Daria Hejwosz, Witold Jakubowski, Kraków 2010.
11. Melosik Zbyszko, Tożsamość, ciało i władza w kulturze instant, Kraków 2010.
12. Melosik Zbyszko, Szkudlarek Tomasz, Kultura, tożsamość i edukacja: migotanie znaczeń, Kraków 2009.
13. Ogonowska Agnieszka, Telewizja w edukacji medialnej, Kraków 2009.
14. Strinatti Dominic, Wprowadzenie do kultury popularnej, Poznań 1998.

Literatura dodatkowa:

1. Bromboszcz Roman, Kultura cybernetyczna i jakość, Poznań 2014.
2. Kluszczyński Ryszard W., Społeczeństwo informacyjne. Cyberkultura. Sztuka multimediów, Kraków 2001. Kultura pokoju. Kultura sieci, red. Anna Kurkiewicz, Anna Kołodziej, Poznań 2019.
3. Lessig Lawrence, Wolna kultura, tłum. zbiorowe, Warszawa 2005.
4. Sokołowski Marek, Obrazy i wizerunki. Studia nad kulturą audiowizualną, Toruń 2020.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Pogadanka, pokaz, metoda projektu, praca w grupach, ćwiczenia wytwórcze

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Ćwiczenia kończą się zaliczeniem na ocenę w formie pracy semestralnej pod koniec semestru, z zakresu realizowanego na zajęciach. Wymagana jest obecność na ćwiczeniach

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na ćwiczeniach, ocena z prac semestralnych.

Sposób oceniania:

- wiedza - z zakresu podstawowego (terminy i pojęcia) – 3,0;

- znajomość pracy rzecznika prasowego – 4,0;

- bardzo dobra wiedza i umiejętności z zakresu realizowanego tematu; aktywność studenta podczas zajęć – 5,0.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godz.
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	30 godz.
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	10 godz.
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	50 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	5 ECTS